

Smaga un laimīga dzīve jeb jubileja Jāņu dienā

Fotogrāfija no tālās bērnības.

Ir jasmīnu un rīpeņu ziedēšanas laiks. Līgo svētku, kas ir gaidīti un iemīļoti, gaidīšanas laiks.

Ūdrīšu pagasts, no lielā ciema Kalnu Romuļi līdz mūsdienām ir palikusi tikai viena viensēta, kurā dzīvo Monika Miglāne Kazimira meita, caur cauri savas daudz cietušās Latgales meita. Dzīve ir ātri paskrējusi, daudz ūdeņu aiztecējis, zeme mežiem aizaugusi, bet arī cienījamajā 90 gadu vecumā jūnija jubilāre atceras garo mūžu visos sīkumos. Mūsu sirsnīgās sarunas laikā, pamatojoties uz piedzīvoto, māte ne reizi vien palaboja meitu Silviju. Viņa neminoties var nosaukt, kā sauc viņas astoņus mazbērņus un septiņus mazmazbērņus.

Parasts lauku cilvēka liktenis, viss dzīves gājums pavadīts nebeidzamās zemkopju rūpēs. Lai arī ir bijis grūti, reizēm pat ļoti, tomēr bērnības un jaunības atmiņas ir kā gaismas stars. Skais-ta daba, labi kaimiņi un lūgšanas kopš agras bērnības, kad kopā ar māmiņu dziedājušas gan Krāslavas, gan Izval-tas baznīcās. Visa dzīve ar Dievu, un, jubileju sagaidot, Rīgā dzīvojošā maz-meita Inga aizveda vecmāmiņu uz dievkalpojumu mazāk kā desmit kilometrus attāļajā pilsētā. Braucot garām ceļmalas krucifiksam, dziļi ticīgā sieviete vienmēr pārmet krustu. Ar lūgšanu gan priekos, gan bēdās.

Monikas dzimtās mājas atrodas blakus esošajos Lejas Romuļos. Parasta zemnieku ģimene, un pieci bērni tajos laikos – ne maz, ne daudz. Līdz mūsu dienām nodzīvot Dievs devis tikai vecākajai Monikai un jaunākajai Teklai, kura ir tieši par 20 gadiem jaunāka, bet trīs brāļi jau viņsaulē. Lai vieglas smiltis...

Vecāku mājas ir kā pasakains atmiņu strautiņš. Dabas skaistums, mājas smarža, māmiņas un tēta laipnie vārdi – tās ir ainas, kas cauri gadu gadiem saglabātas uz mūžu. Monika precīzi atceras katru dzimtās zemnieku mājas stūrīti: astoņi

Lauku ēdiens – delikatese pilsētas viesiem.

hektāri meža, četri – aramzemes, pāris govīs, labs zirgs, pajūgs... Vecāki stipri pārdzīvoja, kad vara atņēma ģimenes bagātību, bet mežu izzāgēja kolhozs. Tēvs ļoti pārdzīvoja, pasliktinājās veselības stāvoklis.

Viņš mira vecumā nedaudz pāri 70. Monika ir dzimusi vienā dienā ar māti – 12. jūnijā. Ar lūgšanām un Dieva svētību viņas māte nodzī-

kās tieši gadu, tolaik balles bija jautrākas, tās apmeklēja daudz cilvēku. Lielā šķūnī skatījās filmas, kad aplūsa kinolentes dzinējs, savus instrumentus lika lietā akordeonisti, bajānisti. Muzikantu tajos laikos bija daudz, arī Monikas brāļi Stanislavs un Eduards spēlēja ballēs. "Vāls griezām, polku lecām..." Jautri bija, sevišķi vasarās, par Līgo nakti pat nav ko runāt! Mīlestības kaislības sita augstu vilni, vīrieši vecpuišos ilgi neuzkavējās. Gandrīz septiņi gadu desmiti pagājuši kopš brīža, kad Monikas dzimtajās mājās tika svinētas kāzas. Alu tajos laikos vārīja tik labu, ka šņabis nemaz nebija vajadzīgs. Tik daudz viesu bija, ka mājas sienas tik tikko izturēja. Līksmoja divas dienas, tad saderinātais jauno sievu aizveda uz savu vecpuiša mitekli, kur saimniecībā bija tikai gailis. Abi kopā save-da māju kārtībā, piebūvēja verandu, un četri bērni jau piedzima mājīgā un ērtā

mājā. Jaunā sieva visu paguva – rūpējās par bērniem, saimniecību un gāja darbā. Vecāku uzdāvināto teli izaudzēja par labu govi, piena pietika visai ģimenei, pat vēl nodeva. Monika atminās, kā cilvēki cieta trūkumu pirmajos kolhozu gados. Par vienu darba dienu deva tik, ka, apkopojot rezultātus par gadu, nopelnītos graudus un zirņus sievietes varēja aiznest vienā saujā. Par naudu pat nejutā, vienīgais glābiņš ģimenēm laukos – savas saimniecības. Četri

Monikas un Bronislava bērni greznībā ne-

Dzimšanas diena pašā jasmīnu ziedēšanas laikā.

kad nav peldējušies, bet arī trūkumu nepiedzīvoja. Visi ir izauguši par strādīgiem

voja 100 gadus, 5 mēnešus un 5 dienas. Pirms desmit gadiem noslēdzās viņas dzīves gājums.

Bērnība, bērnība... Zemkopības universitātes Monikai sākās Rimšānu pamatskolā, bet pēc tam Kombuļu septiņgadīgajā skolā. Viņa ieguva tam laikam labu izglītību. Sāka strādāt kolhozā "Družba", strādīgo un prātīgo meiteni uzreiz iecēla par brigādes līderi. Tajos gados viņas dārzenū audzētāju brigādei izdevās izaudzēt tik sulīgus un lielus burkānus, kādus pēc tam nav nācies redzēt. Viss tika sasniegts ar lielu darbu, bet dārzeniem bija stratēģiska nozīme – ar tiem baroja šķirnes armijas zirgus. Kad kavalerija deva vietu tehnikas karavienībām, koptie zirgi pārgāja kolhoza īpašumā – ne uzreiz lauku darbi kļuva mehanizēti. Un, pasteidzoties notikumiem pa priekšu, teikšu, ka pēc gadiem 20 Monika ar lielu prieku veica ne vieglos vīriešu pienākumus kolhoza stallī.

Viņa atklāti saka: "Man patika tas darbs, arī zirgi klausīja. Ar patiku gāju uz stalli. Tāds tas lauku cilvēks ir, slikti strādāt neprot. Zemi un lopus neapmānīsi, tikai ar dvēselisku attieksmi laukos darbi padodas un rada prieku.

Kad sākām runāt par mīlestību, patīkamā sarunbiedre pasmaidīja. Visos laikos bijis tā, ka puišu bija mazāk nekā meitu. Kaimiņiem Križanovskiem vien septiņas līgavas uz izdošanu. Skais-tā Monika iemīlējās drosmīgajā Bronislavā. Brigādes vadītāja un brigadieris, labs pāris... Jaunieši sati-

Ciemos pie māsas-rīdzinieces.

un cienījamiem cilvēkiem, par kuriem mātei nav jākaunas arī šodien. Vecākā meita Marija ar bērniem dzīvo Anglijā, Silvija ir strādājusi rajona padomē un finanšu sfērā, bet tagad dzīvo kopā ar māti, kurai nekad nav nācies izjust vientulību. Dēls Jāzeps Miglāns ir pazīstams zemnieks Šķeltovā, bet Juris uzsācis biznesu Krāslavā. Pēkšņi un negaidīti astoņdesmitajā gadā notika nelaime – nodega Miglānu māja. Ģimenes galva tik ļoti pārdzīvoja, ka viņam neizturēja sirds. Augustā ugunsgrēks, bet pēc trīs mēnešiem bēres. Tas bija visbriesmīgākais gads Monikas dzīvē. Izglāba cilvēku labestība: palīdzēja radnieki un labi cilvēki. Līdz ziemei jaunā māja bija gatava.

Visu savu lielo radu saimi Monika aicināja uz jubileju. Svinību galds klāts pus simtam viesu. Bija laiks, kad arī viņa pati bija apkaimē pazīstama saimniece, bet tagad jau divas paaudzes palīgu izaugušas. Ir ko pamācīties no vecmāmiņas – vecvecmāmiņas.

Ar Moniku sarunāties ir ļoti patīkami. Visu mūžu viņa abonē rajona avīzīti, tagad redze nav tik laba, meita Silvija "Ezerzemi" lasa priekšā. Visvairāk viņai patīk lauku tematika. Uztraucas, kāpēc tauta no laukiem ir padzīta. Vai tad tā ir jāpārvalda strādīgu cilvēku valsts?

"Es esmu laimīga – visu mūžu nodzīvoju dzimtenē", - atzinās godājamā ilgdzīvotāja. "Kādu ciemu zaudējam", - smagi nopūtās sieviete, kura zina īsto lauku dzīves cenu.

Aleksejs GONČAROVŠ

Vecmāmiņas Monikas lielākā bagātība.

